

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА

Факультет філології

Кафедра слов'янських мов

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
**ПЕРЕКЛАДАЦЬКИЙ ПРАКТИКУМ ПОЛЬСЬКОЇ МОВИ:
УСНИЙ ПЕРЕКЛАД. ПОСЛІДОВНИЙ І СИНХРОННИЙ**

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)

Освітня програма «Польська мова і література та англійська мова»

Спеціальність 035 Філологія

Спеціалізація (за наявності) 035.033 Слов'янські мови та література
(переклад включно), перша - польська

Галузь знань 03 Гуманітарні науки

Затверджено на засіданні
кафедри слов'янських мов
Протокол №1 від “29” серпня 2024 р.

м. Івано-Франківськ – 2024

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Перекладацький практикум польської мови: усний переклад. Послідовний і синхронний
Викладач (-і)	к.ф.н. , доц. Щербій Наталія Олегівна
Контактний телефон викладача	+380967481193
Е-mail викладача	natalia.shcherbii@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	очна
Обсяг дисципліни	90 годин/3.0 кредитів ECTS
Консультації	Консультації проводяться згідно з узгодженим графіком на навчальний семестр. Також консультації можливі в день проведення лекцій чи практичних занять, окрім того практикується залучення онлайн ресурсів за попередньою домовленістю.
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua/

2. Анотація до навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Перекладацький практикум польської мови: переклад ділових документів» має на меті розглянути загальні закономірності перекладацького процесу загалом, та специфіки усного послідовного перекладу з рідної на польську та з польської на рідну мову.

Студенти вправляються в різних видах перекладу, зокрема синхронному та послідовному, та вивчають особливості, пов'язані з цими видами перекладу.

3. Мета та цілі курсу (в межах мети на цілей ОП)

Мета курсу: підготувати фахівців у галузі усного перекладу, що передбачає розвиток фахової компетентності перекладача для забезпечення процесу міжмовної і міжкультурної комунікації в різних галузях і сферах економіки, науки, техніки, освіти, культури шляхом перекладу різножанрових текстів з польської мови українською та навпаки;

Практичні цілі:

- сформувані у студентів професійні навички усного перекладача, підготувати фахівців з усного перекладу (польсько-українського та українсько-польського) високої кваліфікації для здійснення усних перекладів різної тематики та складності, для подальшої роботи в різних установах в якості усного перекладача (перекладача на заходах різного типу, перекладача-референта, перекладача-менеджера, гід-перекладача, перекладача-супроводжуючої особи);
- підготувати студентів до проведення самостійних наукових досліджень у сфері усного перекладу.

4. Програмні компетентності та результати навчання

Загальні компетентності

ІК Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в галузі філології та перекладу (лінгвістики, літературознавства, фольклористики та літературного краєзнавства) у процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає застосування теорій та методів філологічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

ЗК 9. Здатність спілкуватися польською мовою.

Фахові компетентності

ФК 3. Здатність використовувати в професійній діяльності знання з теорії та історії польської мови.

ФК 6. Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати польську, мову в усній і письмовій формах, у різних жанрово-стильових різновидах і регістрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя.

ФК 9. Усвідомлення засад і технологій створення, перекладу та редагування текстів різних жанрів і стилів польською мовою.

Результати навчання

ПРН 1. Вільно спілкуватися з професійних питань із фахівцями та нефахівцями польською та англійською мовами. Згідно з Загальноєвропейськими рекомендаціями з мовної освіти (після складання іспиту) рецептивні навички мовлення з польської та англійської мови є на рівні С1 та продуктивні навички мовлення є на рівні В2. Вільно спілкуватися державною мовою усно й письмово, використовувати її для організації ефективною міжкультурної комунікації, у перекладі.

ПРН 8. Знати й розуміти систему мови, загальні властивості літератури як мистецтва слова, історію польської мови, англійської мови, української мови і польської, англійської, української та світової літератури, вміти застосовувати ці знання у професійній діяльності, у тому числі - перекладача.

ПРН 12. Аналізувати мовні одиниці, визначати їхню взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють.

ПРН 15. Здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний аналіз текстів різних стилів і жанрів.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	12
практичні	18
самостійна робота	60

Ознаки навчальної дисципліни

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / Вибірковий
7	Філологія	4	Вибірковий

Тематика навчальної дисципліни

Теми	Кількість годин		
	лекції	практичні	самостійна робота
Тема 1. Історія усного перекладу. Усний переклад як засіб міжкультурного спілкування. Творчо-мисленнєвий процес усного перекладу. Місце усного перекладу серед інших гуманітарних дисциплін.	2		4
Тема 2. Сутність та особливості перекладацької діяльності. Вимоги до усного перекладача. Професійні навички усного перекладача. Психологічна підготовка усного перекладача для роботи в умовах стресу. Психологічні труднощі усного перекладу. Шляхи подолання	2		4

«психологічного бар'єру» на початку усного перекладу			
Тема 3. Основні поняття теорії усного перекладу. 1.1 Основні риси і функції послідовного перекладу. 1.2 Основні риси і функції синхронного перекладу. 1.3 Метод перекладацького нашіптування. 1.4 Методи здійснення синхронного перекладу. 1.5 Методи здійснення послідовного перекладу.	2		4
Тема 4. Основи синхронного перекладу. Використання технічних засобів: спеціальне обладнання під час роботи: кабінка та пульта перекладача, радіо- та звичайні мікрофони, акустичні та відео-системи тощо. Бригадний метод при синхронному перекладі. Екстралінгвістичні труднощі та проблеми взаєморозуміння й перекладу.	2		4
Тема 5. Послідовний переклад як процес передачі повідомлень. Переклад конференцій, практика у «віртуальному офісі». Абзацно-фразовий переклад без запису під час пауз оратора. Перекладацький скоропис. Форми скороченого запису при усному послідовному перекладі.	2		4
Тема 6. Етика і культура перекладача Критерії оцінювання перекладу. Окремі міжнародні норми, стандарти та вимоги до усного перекладу. Деякі правові питання усного перекладу, пов'язані з міжнародними переговорами будь-якого рівня. Етичні норми при усному перекладі. Вартість усного перекладу.	2		4
Тема 7. Усний переклад економічної тематики: стан та розвиток економіки, світова економічна криза.		2	4
Тема 8. Усний переклад культурологічного змісту: театр, книжковий форум, літературні зустрічі.		2	4
Тема 9. Усний переклад сфери міжнародних відносин та офіційно-ділового стилю: заяви, протоколи, візити.		4	4
Тема 10. Усний переклад медичної тематики та сфери охорони здоров'я.		2	4
Тема 11. Усний переклад науково-технічної сфери: нове у світі, створення нових продуктів, IT-технології, мітінги, співбесіди.		2	4
Тема 12. Усний переклад релігійного характеру: проповіді, лекції, зустрічі.		2	4
Тема 13. Усний переклад фільмів, мультфільмів, вистав.		2	4
Підсумковий тест		2	8

Разом годин за семестр	6	18	60
6. Система оцінювання курсу			
Загальна система оцінювання курсу	<p>Оцінювання здійснюється за національною і ECTS шкалою на основі 100-бальної системи (див. пункт 9.3. "Види контролю" Положення про організацію освітнього процесу та розробки основних документів з організації освітнього процесу в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» (Редакція 7)</p> <p>Загальні 100 балів включають:</p> <p>40 балів – підсумок роботи студента під час практичних занять</p> <p>10 балів – самостійна робота (індивідуальні теми)</p> <p>50 балів – підсумкова робота (колоквіум)</p>		
Вимоги до письмової роботи	<p>Концептуально конкретне й емпірично верифіковане висвітлення питань.</p> <p>Комплексна контрольна робота охоплює такі завдання:</p> <p>1) 50 тестових завдань з усіх тем</p>		
Практичні заняття	<p>Письмові завдання з перекладу окремих документів. Оцінюються за п'ятибальною системою.</p>		
Умови допуску до підсумкового контролю	<ul style="list-style-type: none"> - відвідування лекцій, відпрацювання усіх лекцій, на яких студент був відсутній; - здача колоквіуму на основі лекційного матеріалу; - активна робота під час практичних занять - отримання допуску до складання іспиту: мінімальна кількість балів – 25, максимальна – 50. 		
7. Політика курсу			
<p>1. <i>Письмові роботи</i> виконуються відповідно до теми практичних занять, зазначених у силабусі.</p> <p>2. <i>Академічна доброчесність.</i> Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. У випадку таких подій – реагування відповідно до Положення 1 і Положення 2. Викладання навчальної дисципліни та взаємодія зі здобувачами освіти ґрунтуються на основі положень та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів освіти та педагогічних працівників: Кодекс честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, ПОЛОЖЕННЯ про запобігання академічному плагіату у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника та Положення про Комісію з питань етики та академічної доброчесності Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника. Ознайомитися з цими положеннями можна за посиланням: https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/ .</p> <p>3. <i>Відвідування занять.</i> Пропуски семінарських занять відпрацьовуються відповідно до "Порядку організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника" (введено в дію наказом ректора № 799 від 26.11.2019 р.;із внесеними змінами наказом ректора № 309 від 19.05.2023р.). Порядок та організація контролю знань здобувачів фахової перед вищої освіти визначаються «Положенням про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника», введено в дію наказом ректора № 417 від 03.07.2023 р.). Ознайомитися з цими положеннями можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2023/08/polozgenia-pro-osp_7-redaktsia.pdf</p> <p>4. <i>Неформальна освіта.</i> Результати неформальної освіти зараховуються згідно «Положення про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника»</p>			

8. Рекомендована література

Основна

1. Кияк Т. Р. Форма і зміст мовного знака . *Вісник ХНУ*. 2004. No 635. С. 75–78.
2. Мірам Г. Є. Основи перекладу: курс лекцій. Київ, 2003. 240 с.
3. Радчук В. Д. Що таке інтерпретація? Київ, 1997. 207 с.
4. Манакін В.М. Мова і міжкультурна комунікація. Київ: Академія. 2012
5. Hejwowski K. Elementy kulturowe w przekładzie. *Iluzja przekładu. Przekładoznawstwo w ujęciu konstruktywnym*. Katowice, 2015. s. 67-124.
6. Lewicki R. Odbiór przekładu i odbiorca przekładu. *Obcość w odbiorze przekładu*. Lublin, 2000. s. 19-43.
7. Schultze B. Historia i kultura pod soczewką: kluczowe pojęcia polskiej kultury jako wyzwanie dla tłumacza. *Perspektywy polonistyczne i komparatystyczne*. Kraków. 1999. s. 3-22.
8. Корунець І. В. Теорія та практика перекладу. Вінниця, 2003. 448с.
9. Кухаренко В. А. Інтерпретація тексту. Вінниця, 2004. 261с.
10. Зорівчак Р. П. Реалія і переклад. Львів ,1989. 216с.
11. Коптілов В. В. Теорія і практика перекладу : Навчальний посібник. 2002. 280 с.
12. Навчальний посібник з курсу «Вступ до усного перекладу» /Укладачі С.В.Новоселецька, О.А.Пелипенко – Острог, 2007 – 193 с.
13. Ребрій О.В. Основи перекладацького скоропису. Навчальний посібник./ За ред.. Л.М.Черноватого та В.І.Карабана. – Вінниця: Нова книга, 2006. – 152 с.
14. Алексієва Б. Теорія и практика на устния превод / Б. Алексієва – Софія: УИ «Св. Климент Охридски», 2011. – 324 с.

Викладачі _____